

Ammatillisen koulutuksen talouspäälliköt ry.

anssi.ojutkangas@osao.fi

Lausunto
21.9.2020

Opetus- ja kulttuuriministeriö
HELSINKI
kirjaamo@minedu.fi

Viite: Lausuntopyyntö 28.8.2020, VN/18706/2020-OKM-1

Asia: Lausunto luonnoksesta opetus- ja kulttuuriministeriön asetukseksi ammatillisen koulutuksen rahoituksen laskentaperusteista

Ammatillisen koulutuksen talouspäälliköt ry. toteaa lausuntonaan luonnoksesta opetus- ja kulttuuriministeriön asetukseksi ammatillisen koulutuksen rahoituksen laskentaperusteista seuraavaa:

1. Opiskelijavuoteen kuuluvat päivät

Asetustekstissä esitetty uusi muoto jättää koulutuksen järjestäjille edelleen mahdollisuuden 'pelata' rahoituslaskentaan vaikuttavilla päivillä. Esimerkiksi asetustekstin muotoilu 'koulutuksen järjestäjän päättämiä lomajaksoja' voi johtaa siihen, että koulutuksen järjestäjät jättävät päätökset lomajaksoista tekemättä. Näin ollen esitämme, että opiskelijapäivien laskennasta tulee antaa sellainen ohje, joka ei tässä asiassa jätä tulkinnan varaa.

Mahdollinen velvollisuus lyhyempien lomajaksojen (syyslomat, joululomat, talvilomat) opiskelijakohtaiseen kirjaamiseen lisää hallinnollista työtä merkittävästi.

Asetusmuutos voi pahimmillaan johtaa siihen, että ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden lomajaksot lyhenevät ja he joutuvat eriarvoiseen asemaan saman ikäisten lukiolaisopiskelijoiden kanssa.

Yhdistyksemme esittää, että esitetyn laskentatavan sijaan opiskelijoiden opiskeluajasta vähennettäisiin laskennallinen määrä lomapäiviä eikä lomajaksoja erikseen tarvitsisi päättää eikä ilmoittaa. Vaihtoehtoisesti yhteisiä lomajaksoja ei vähennettäisi keneltäkään. Silti opiskelijoille kuuluisi sama lomaoikeus kuin muillekin toisen asteen opiskelijoille.

2. Perus- ja suoritusrahoitus

Tutkintojen kustannusryhmistä ja painokertoimista

Asetusluonnoksen kustannusryhmien kertoimet eivät ota huomioon eri tutkintojen välillä ilmeviä merkittäviä, muita kuin opetuksen kustannuksia, jotka on vuosina 2018 ja 2019 tilastoitu vain järjestäjäkohtaisesti. Esimerkiksi teknisen alan korkeat kiinteistökustannukset 'valuvat' kaupallisen koulutuksen kustannuksiksi ja hyödyksi.

Esitämme, että vuonna 2015 tilastoidut alakohtaiset kustannukset muissa kuin opetuksen kustannuksissa huomioitaisiin edelleen kustannusryhmien kertoimien laskennassa.

Ammatti- ja erikoisammattitutkintojen kertoimista

Ammatti- ja erikoisammattitutkintoja toteutetaan hyvin yleisesti oppisopimuksella ja silloin koulutuksen kustannukset ovat oppilaitosmuotoista toteuttamistapaa edullisemmat. Myös tästä johtuen melkein kaikilta AT/EAT-tutkinnoilta ollaan tiputtamassa kustannuskerrointa.

Mielestämme AT/EAT -kertoimen pudottamisella on näiden koulutusten vähentämiseen ohjaava vaikutus, vaikka aikuisten koulutuksen ja osaamisen kehittämisen yhteiskunnallinen merkitys lisääntyy koko ajan.

Esitämme, että ammatti- ja erikoisammattitutkintojen kertoimien laskennassa jätettäisiin huomiotta mahdollinen opiskelijoilta perittävä maksu opetuksesta, koska tosiasiallisesti noita maksuja ei juuri pystytä perimään.

3. Asetusluonnoksen kokonaisarvio (lausunnon keskeinen sisältö)

Opiskelijavuosilaskennan esitettyyn toteutustapaan jää edelleen merkittävä mahdollisuus keinotteluun. Asetuksen järjestäjäkohtaisesti tilastoitujen kustannusten teknisesti toteutettu laskentatapa jättää huomioimatta pääomavalttaisten koulutusten kustannuksia ja siirtää ne vähemmän pääomia vaativien koulutusten kustannuksiksi. Ammatti- ja erikoisammattitutkintojen kertoimen pudottaminen ohjaa näiden koulutusten vähentämiseen, vaikka jatkuvan oppimisen uudistamiseksi hallitusohjelmassa on linjattu mm. lisätä työelämässä muunto-, täydennys- ja erikoistumiskoulutuksia. Kaiken kaikkiaan asetuksen sisällön vaikutus käytännön toimintaan on hyvin vaikeasti ymmärrettävissä.

Anssi Ojutkangas
Puheenjohtaja

Ammatillisen koulutuksen talouspäälliköt ry.